

Řešení

Nepoctivý Horymír

- 1. Horymír se dopustil trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. v jednočinném souběhu s trestným činem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 3 tr. zák., spáchaném ve spolupachatelství podle § 23 tr. zák.**

Trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. se dopustí ten, kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, kdy k jeho užití nedošlo jen z toho důvodu, že se Robert ukryl ve sklepech.

V daném případě došlo k dokonání trestného činu, neboť Horymír spolu s ostatními útočníky dal jasně najevo, že peníze si vezme i za použití násilí, kdy ze zadání vyplývá, že útočníci byli připraveni užít násilí i proti Robertovi, a to v podstatě obratem, kdy k vniku do domu jim stačilo rozbít pouze skleněnou výplň vstupních dveří. Z toho a celkové povahy výhrůžek lze usoudit, že výhrůžka užití násilí proti Robertovi má charakter pohrůžky bezprostředního násilí.

V daném případě nelze uvažovat o naplnění znaku dle § 173 odst. 2 písm. a) tr. zák. – spáchání trestného činu loupeže členem organizované skupiny, neboť u obviněných sice došlo k určité základní dohodě o spáchání trestného činu, ale ze zadání nevyplývá, že by jeho realizace měla charakter plánovité a předem promyšlené a organizované činnosti (srov. např. č. 45/1986 Sb. rozh. tr.).

Trestného činu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 tr. zák. se dopustí v uvažovaném případě ten, kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného. Jednání posoudíme rovněž podle odst. 3 proto, že došlo ke kumulativnímu naplnění dvou podmínek vyžadovaných touto normou, a to užití násilí (rozbití skleněné výplně přízemního okna) a spáchání činu nejméně se dvěma osobami; toto ustanovení předpokládá, že se na pachatelově jednání aktivně podílí, byť různou měrou, alespoň dvě další fyzické osoby, a to ať už ve formě účastenství, či spolupachatelství.

Uvedených trestných činů se Horymír dopustil jedním skutkem. O jeden skutek se jedná tehdy, kdy byl akt jednání příčinou následku významného z trestního práva a aby pachatel jednal v relevantní formě zavinění.

Horymír spáchal trestný čin ve spolupachatelství dle § 23 tr. zák., a to s Tomášem, kdy se jednalo o jejich úmyslné společné jednání. U Jonáše pak vzhledem k charakteru jeho jednání – hlídání při činu - lze uvažovat o účastenství ve formě pomoci dle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zák.

2. Jonáš se dopustil trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. a trestného činu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, 3 tr. zák. (1. skutek), a to ve spolupachatelství dle § 23 tr. zák., a trestného činu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zák (2. skutek), a to ve vícečinném souběhu.

Jonáš naplnil znaky úmyslného společného jednání vymezené v ustanovení § 173 tr. zák. a § 178 tr. zák. (k tomuto viz odůvodnění k otázce č. 1). Uvedených trestných činů se dopustil jedním skutkem: aby se jednalo o jeden skutek, je třeba, aby akt jednání byl příčinou následku významného z trestního práva a aby pachatel jednal v relevantní formě zavinění. Tento skutek spáchal ve spolupachatelství dle § 23 tr. zák.

V rámci druhého skutku pak spáchal trestný čin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zák, neboť poškodil cizí věc (Robertovo auto) a způsobil tím škodu nikoliv nepatrnou, kterou se dle ustanovení § 138 tr. zák. rozumí škoda ve výši alespoň 5 000 Kč. Jonáš tento trestný čin spáchal jako samostatný pachatel, kdy jeho jednání nemělo nic společného s původní dohodou s ostatními obviněnými.

3. Miloš se dopustil trestného činu podplacení podle § 332 odst. 1 al. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zák. a přípravy k trestnému činu zneužívání pravomoci úřední osoby podle § 20 odst. 1, § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), a to v jednočinném souběhu.

Miloš spáchal trestný čin podplacení podle § 332 odst. 1 al. 1 odst. 2 písm. a) a b), neboť nabídl vyšetřujícími policistovi povýšení a s tím související zvýšení platu, kdy nelze zpochybnit, že se jednalo o věc v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu, a to v úmyslu opatřit jinému značný prospěch - synovi Jaromírovi [(odst. 2 písm. a)], kdy se tohoto dopustil vůči úřední osobě [(odst. 2 písm. b)], kterou vyšetřující policista je podle § 127 odst. 1 písm. e) tr. zák.

O trestnou přípravu k trestnému činu zneužívání pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 tr. zák. se jedná proto, že policista má při vyšetřování nesporně postavení úřední osoby. Pokud by vyšetřující policista nabídku přijal, vykonával by svou pravomoc způsobem

odporujícím jinému právnímu předpisu, konkrétně trestnímu řádu, a to za účelem opatřit sobě nebo jinému značný prospěch dle odst. 2. V uvažovaném případě je příprava trestná, neboť se jedná o zvláště závažný zločin dle § 14 odst. 3 tr. zák., kdy ustanovení § 329 odst. 4 tr. zák. přípravu k tomuto trestnému činu považuje za trestnou.

Uvedených trestných činů se Miloš dopustil v jednočinném souběhu, neboť naplnil skutkové podstaty těchto trestných činů jediným skutkem spočívajícím v nabídnutí úplatku s úmyslem docílit, aby jeho syn Jaromír nebyl trestně stíhán.

K uvedenému srov. č. 16/1988 Sb. rozh. tr., či č. 7/1982 Sb. rozh. tr. a rovněž příklad č. 240 z tzv. „zelené sbírky“ příkladů z trestního práva hmotného a procesního.

4. O opravném prostředku proti rozhodnutí státního zástupce Okresního státního zastupitelství pro Prahu - západ a o uložení pořádkové pokuty Horymírovi bude rozhodovat Okresní soud pro Prahu - západ [§ 146a odst. 1 písm. j), § 17 odst. 1 tr. řádu].

V ustanovení § 146a odst. 1 tr. řádu jsou vymezena rozhodnutí státního zástupce, u nichž o stížnosti rozhoduje soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadané rozhodnutí vydal. Pod písm. i) tohoto ustanovení pak je vymezeno rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty. Mezi tato rozhodnutí náleží i rozhodnutí státního zástupce o uložení pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. řádu.

Nad rámec vyžadovaného řešení uvádíme, že o stížnosti může v rámci tzv. autoremedury rozhodnout státní zástupce za podmínek uvedených v ustanovení § 146 odst. 1 tr. řádu; jinak řečeno pokud jí vyhoví v plném rozsahu.

5. Soud by podle § 89 odst. 2 tr. řádu zásadně takový důkaz neměl odmítnout, neboť nelze užit § 88 tr. řádu, a to ani při užití analogie.

S ohledem na ustanovení § 89 odst. 2 tr. řádu, které stanoví, že za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zásadně nelze vyloučit možnost, aby byl k důkazu použit i zvukový záznam, který byl pořízen soukromou osobou bez souhlasu osob, jejichž hlas je takto zaznamenán. Ustanovení § 88 tr. řádu zde nemůže být zvažováno, a to ani analogicky. Přípustnost užití takového důkazu je však nezbytné posuzovat též s ohledem na respektování práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí podle čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 LZPS.

6. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zruší, neboť se jedná o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu.

V případě, že věc rozhodl obecný soud [(§ 2 písm. e) ZSVM)], ačkoliv ji měl rozhodovat soud pro mládež [(§ 2 písm. d) ZSVM)], lze v tomto pochybení spatřovat podstatnou vadu řízení v souladu s ustanovením § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, kterou nelze žádným způsobem napravit v řízení před odvolacím soudem (§ 259 odst. 1 tr. řádu).

Pokud tedy obviněný Jaromír prokázal, že došlo k pochybení ze strany orgánů činných v trestním řízení, který si například neověřil věk, který mu Jaromír v průběhu trestního řízení sdělil, je třeba rozhodnutí zrušit, kdy následně příslušným k projednání věci bude soud pro mládež.

7. Nejvyšší soud stížnost zamítne podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. řádu, neboť uvedené argumenty jsou důvodem pro obnovu řízení, nikoliv pro vyslovení porušení zákona.

Neprovedení některých důkazů samo o sobě není důvodem k vyslovení porušení zákona a k následnému zrušení rozhodnutí napadeného stížností pro porušení zákona. Pokud by se dodatečně ukázala možnost provedení nových důkazů nebo zjištění nových skutečností, které dosud nebyly orgánům činným v trestním řízení známé a které by mohly odůvodnit jiné rozhodnutí o vině obviněného, bylo by to důvodem k obnově řízení podle § 278 a násl. tr. řádu, nikoli pro vyslovení porušení zákona. Nejvyšší soud zásadně vychází ze skutkového a právního stavu, který existoval v době vydání napadeného rozhodnutí.

K přezkoumání a posouzení správnosti napadeného rozhodnutí i správnosti předcházejícího řízení přistupuje Nejvyšší soud při projednávání stížnosti pro porušení zákona na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného pravomocného rozhodnutí. Zákon v případě této části řízení o stížnosti pro porušení zákona tzv. nova nikde nepřipouští (srov. č. 2/1996 Sb. rozh. tr.).

Nejvyšší soud proto stížnost pro porušení zákona zamítne jako nedůvodnou podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. c) tr. řádu.